

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่  
การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

Administrative Network of Knowledge Management Model for Professional  
Learning Community (PLC) of Small Schools under Suphanburi Primary  
Educational Service Area Office III

ประภาศรี จูดมี้  
Prapasri Joodmee  
โรงเรียนบ้านทับกระดาศ  
Baan Tab Kra Dad School

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ และ (3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการและตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 73 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 219 คน การการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านลำดับสูงสุด ได้แก่ วิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายรวม อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือร่วมพลัง อยู่ในระดับมาก ชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ร่วมเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และรายด้านลำดับต่ำสุด ได้แก่ โครงสร้างสนับสนุนชุมชน อยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า ส่วนที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นข้อมูลพื้นฐานอธิบายถึง วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ประเภทเครือข่ายการเรียนรู้ กำหนดไว้ 3 ประเภท คือ 1) ปัจเจบุคคล 2) กลุ่มบุคคล และ 3) หน่วยงานหรือองค์การ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเรียนรู้ ส่วนที่ 2 ขั้นการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเรียนรู้ 5 ขั้น 1) ขั้นรวมคนรวมพลัง 2) ขั้นร่วมคิดร่วมวางแผน 3) ขั้นร่วมทำร่วมดำเนินการ 4) ขั้นร่วมสรุปเป็นบทเรียน และ 5) ขั้นร่วมรับผลการกระทำ

3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนบ้านทับกระดาศ มีการวางแผนก่อนการทดลองใช้รูปแบบเพื่อเตรียมความพร้อมของโรงเรียน และโรงเรียนบ้าน

หนองปลากระดี ปฏิบัติกิจกรรมเป็นระบบ เพราะคณะครูได้ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบมีการร่วมประชุม ระดมความคิด การจัดกิจกรรมได้รับการตอบรับที่ดีจากชุมชน ผู้ปกครอง และเต็มใจให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะกิจกรรมการนิเทศงานในส่วนของการแลกเปลี่ยนกันนิเทศผู้เรียนได้รับความรู้และสนใจ กิจกรรมการเรียนเป็นอย่างดี และเปรียบเทียบสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพก่อนการ ทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และหลังการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และประเมินรูปแบบ พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านลำดับ สูงสุด ได้แก่ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ด้าน ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และรายด้านลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

**คำสำคัญ :** การพัฒนารูปแบบ, การบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้, มุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ, โรงเรียนขนาดเล็ก

## Abstract

This research aims to 1) study the professional learning community (PLC), 2) Develop administrative network of knowledge management model for PLC and 3) study the experimental results of administrative network of knowledge management model for PLC through the process of research and development. The total respondents were 219 people. So there were 8 representatives which were one representative of parents. The research tools contained with questionnaire, frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of found as follows:

1. The overall of a study in the professional learning community (PLC) was in high level. To describe in each section, it was found that the vision/goal was in high level; the teamwork/cooperation was in high level too; true friend community was in high level; common norm and shared value were in high level as well; leadership was in high level; knowledge and career development were in high level; and supportive community was in high level.

2. To develop administrative network of knowledge management model for PLC, it was found that there were 2 steps of which were 1) preparing stage as it was basic information describing learning purposes and content/activities. The network of knowledge was divided into three categories which were individual, group of people, and department/organization. 2) Attended target audience as it consisted of 5 stages of network of knowledge management which were assembly stage, planning stage, management stage, summary stage, and getting action stage.

3. Lastly, to study the experimental results of administrative network of knowledge management model for PLC, it was revealed that Baan Tub Kra Dad school was able to manage network of knowledge step by step by following the guideline of network of knowledge management model for PLC. To do this, the school already planned before using this model. For Baan Nong Pla Kra Dee School, it was said that the school officers do activities properly because the teachers have studied the guideline of brainstorming model and they got positive feedback from their community. Parents were willing to support and help, especially to exchange the observation of students. To compare with PLC before using administrative network of knowledge management model, it was found that the overall was in high level while after using this model was in the highest level. For the evaluation of using administrative network of knowledge management model for PLC, it was found that the overall was in high level. Each stage was described as 1) the correction stage was in high level, 2) The appropriateness was in high level also, 3) The usefulness was in high level, and 4) The possibility was in high level as well.

**Keyword :** Knowledge Management Model, Administrative Network, Professional Learning Community (PLC), Small Schools.

## บทนำ

แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน ดำเนินการแบบทีมเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้นำร่วมกันและผู้บริหารเป็นผู้ดูแลให้การสนับสนุนเพื่อร่วมเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร. 2560 : 1) การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) และนโยบายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคนของประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ ทำให้กระแสนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเริ่มได้รับการกล่าวถึงในกลุ่มของนักวิชาการ และนักการศึกษาไทย มีการศึกษาวิจัยกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ทั้งนี้การเปลี่ยนผ่านโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เอื้ออำนวยต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการร่วมมือรวมพลังในการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งในมิติการศึกษาไทยและต่างประเทศ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะพบว่า การให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารขับเคลื่อนโรงเรียนนั้นเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการยกระดับการศึกษาทั้งระบบ ทั้งนี้การยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้ได้ผลดีจึงต้องการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นในโรงเรียนจะช่วยสร้างความสามัคคีแก่หมู่คณะ กระตุ้นให้เกิดการวางแผน ลงมือปฏิบัติ และเพิ่มพูนคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนให้เกิดขึ้นโดยอาศัยความรับผิดชอบร่วมกันของครูทั้งโรงเรียน (มินตรา ลายสินทิเสรีกุล และปิยพงษ์ สุเมตติกุล. 2557 : 394)

การบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ตามกรอบแนวทางการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตร วิธีการเรียนรู้โดยผสมผสานความรู้ระหว่างแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาการสมัยใหม่โดยต้องพยายามบริหารจัดการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้บังเกิดผลมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ กับการทำงานเป็นทีม เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก แทบจะแยกกันไม่ออก เนื่องจากงานบางชนิดไม่สามารถทำได้สำเร็จได้เพียงคนเดียว หรือบุคคลกลุ่มเดียวได้ แต่ต้องอาศัยกำลังคน กำลังความรู้ความสามารถ มวลประสบการณ์จากหลายคน หลายฝ่าย บางครั้งต้องแก้ไขปัญหของหน่วยงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศการทำงานที่มีเอกภาพ อันส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้บริหารและหน่วยงาน (สมบุรณ์ บุรศิริรักษ์. 2559 : 6) การทำงานร่วมกันในลักษณะของเครือข่ายการศึกษามีจุดเริ่มต้นที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ตั้งแต่มีการตรากฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 และ มาตรา 9 ได้กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพ ด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่น การทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่ายการศึกษามีความชัดเจนขึ้น (สมศักดิ์ เอี่ยมดี. 2556 : 216)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวมานี้จะเห็นว่า โรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ 4 ในเรื่องการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ต่อครู ต่อชุมชน หากมีเครือข่ายการเรียนรู้ที่หลากหลาย การพัฒนาการศึกษาจะเกิดคุณภาพบรรลุผล ตามเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่มีสาระความรู้ที่ตรงกับความต้องการ ของโรงเรียนนั้น จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนเป็นการสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและ

ต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้นคือ การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนและปัจจุบัน พบว่า บุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กร หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนได้รวมกลุ่มสร้างเครือข่ายขึ้นตามความสนใจ และความจำเป็นในการแก้ปัญหาซึ่งมีหลายกลุ่มตามลักษณะงาน เช่น งานด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาชีพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างความสัมพันธ์ และประสานงาน เพื่อนำความรู้จากเครือข่ายเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งต้องกำหนดกลยุทธ์เพื่อสร้างความพร้อมของโรงเรียน โดยการจัดระบบงานสร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. 2560 : 2)

จากเหตุผลและข้อเสนอแนะข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กรหรือหน่วยงานมาใช้ในการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มากขึ้นโดยมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาสอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการทางการศึกษาต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

### วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูวิชาการและตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 73 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 219 คน ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก จำนวน 8 คน การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แบบประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน 4) แบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 5) แบบประเมินเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 6) แบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจครูที่มีต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร ตำรา ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 2) ข้อคำถามการประชุมโดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 3) แบบสัมภาษณ์รับรองรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 และ 4) แบบสอบถาม การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. สรุปรวบรวมข้อเสนอแนะและนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแล้วมาพิจารณาแก้ไข

5. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient)

6. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการทดลองใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

## ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบจากการสรุปผลนำมาอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. ศึกษาสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านลำดับสูงสุด ได้แก่ วิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายร่วม อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือร่วมพลัง อยู่ในระดับมาก ชุมชนกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ร่วมเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพอยู่ในระดับมาก และรายด้านลำดับต่ำสุด ได้แก่ โครงสร้างสนับสนุนชุมชน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน

และรายชื่อตั้งรายละเอียดดังนี้ ด้านการสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นร่วมกัน อยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ร่วมกันศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก ด้านวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายร่วม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ มีการสร้างภาพความเชื่อมโยงและทิศทางร่วม พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ด้านทีมงาน ร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือร่วมพลัง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ร่วมกันในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เกิดการทำงานเป็นทีม ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก ด้านร่วมเป็นผู้นำ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรสามารถทำให้สมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเอง อยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันขับเคลื่อนให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้และ พัฒนาวิชาชีพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ ร่วมกันทำงานแบบ อุทิศตนเพื่อวิชาชีพและผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ มีความตระหนักถึงคุณค่า ร่วมกันในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เน้นไปที่การเรียนรู้และ วัฒนธรรมความร่วมมือเพื่อเป้าหมายทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงจังโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทนชุมชน กัลยาณมิตร อยู่ในระดับมาก และด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายชื่อลำดับสูงสุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เน้นไปที่การเรียนรู้และ วัฒนธรรมความร่วมมือเพื่อเป้าหมายทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และรายชื่อลำดับต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม กันปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของ บุคคลและสังคม โดยมีความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้สนองต่อความ ต้องการของชุมชน ของผู้ปกครองต้องมีการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง หลากหลาย และต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา. 2560 : 8) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557 : 112) ศึกษาวิจัยเรื่อง โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียน เป็นหัวใจสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นมา ความสำคัญ ความหมาย การแบ่งระดับชุมชนการเรียนรู้

ทางวิชาชีพ และองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในบริบทสถานศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ คำวาง (2559) ศึกษากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นเชียงรายโซนเหนือ จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี ไชยภักดี (2560) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ทองทวียังยส (2560) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ส่วนที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นข้อมูลพื้นฐานอธิบายถึง วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ประเภทเครือข่ายการเรียนรู้ กำหนดไว้ 3 ประเภท คือ 1) ปัจเจกบุคคล 2) กลุ่มบุคคล และ 3) หน่วยงานหรือองค์กร กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเรียนรู้ ส่วนที่ 2 ขั้นการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเรียนรู้ 5 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นรวมคนรวมพลังคือ ขั้นการรวมคนที่เกี่ยวข้องที่สนใจมีความรู้หรือที่มีปัญหาในเรื่องเดียวกัน เพื่อสร้างพลังกลุ่มในการหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาจนเกิดความพร้อมที่จะร่วมมือทำงานให้สำเร็จในขั้นนี้ 2) ขั้นร่วมคิดร่วมวางแผน เป็นขั้นตอนระดมความคิดโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจ ร่วมกันระหว่างเครือข่ายและผู้เรียนรู้ กำหนดแนวทาง วิธีการและแผนงานในการแก้ปัญหาร่วมกัน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดและเชื่อมโยง ประสบการณ์เห็นผลสุดท้ายที่เกิดขึ้น เป็นการเตรียมตัวเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ 3) ขั้นร่วมทำร่วมดำเนินการ เป็นการนำสมาชิกของกลุ่มมาดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่ายอย่างเหมาะสมจะเกิดคุณลักษณะการทำงานเป็นทีมและได้บรรยากาศของการทำงานร่วมกัน 4) ขั้นร่วมสรุปเป็นบทเรียน เป็นการร่วมกันทำงานจนสิ้นสุดและใช้กระบวนการวัดประเมินผลการทำงานของตนเองและของกลุ่มที่เกิดขึ้นจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องให้กลุ่มที่ทำงานร่วมกันสรุปไว้เป็นบทเรียน และถือเป็นทักษะ ความรู้ประสบการณ์ และจะเกิดเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพราะมีการนำไปปฏิบัติต่อไป และ 5) ขั้นร่วมรับผลการกระทำ เป็นการร่วมกันสร้างพลังปิติให้เกิดขึ้นในบุคลากรกลุ่มคนและองค์การที่ร่วมกันทำงานด้วยการยกย่องชมเชยให้ขวัญ

กำลังใจคนที่ทำงาน ทำให้เกิดความภูมิใจมีความสุขที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน และถ้างานนั้นมีปัญหาจะร่วมกันหาแนวทางหรือวิธีแก้ไขปรับปรุง ทำให้การพัฒนางานต่าง ๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้ เพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตั้งแต่หมวดที่ 1 เริ่มด้วยความมุ่งหมายและหลักการ กำหนดถึงความสำคัญ และแนวทางในการพัฒนาการศึกษา กับ เครือข่ายการเรียนรู้ และความเป็นสังคมฐานความรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตราที่ 9 ในข้อ (5) มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้จัดการศึกษา และ (6) ให้มีการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรต่าง ๆ สถาบันต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้ยังได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรวรรณ นิลแก้ววรวิชัย (2559) รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายมี 6 ขั้นตอน คือ 1.1) ขั้นตอนถึงถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 1.2) ขั้นตอนประสานหน่วยงาน/ องค์กรเครือข่าย 1.3) ขั้นตอนสร้างพันธมิตรร่วมกัน 1.4) ขั้นตอนบริหารจัดการเครือข่าย 1.5) ขั้นตอนพัฒนาความสัมพันธ์ 1.6) ขั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า โรงเรียนบ้านทับกระดาศ สามารถบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ได้เป็นขั้นตอน โดยการปฏิบัติตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โรงเรียนมีการวางแผนก่อนการทดลองใช้รูปแบบเพื่อเตรียมความพร้อมของโรงเรียน และโรงเรียนบ้านหนองปลากระดี ปฏิบัติกิจกรรมเป็นระบบ เพราะคณะครูได้ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบมีการร่วมประชุมระดมความคิด การจัดกิจกรรมได้รับการตอบรับที่ดีจากชุมชน ผู้ปกครอง และเต็มใจให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะกิจกรรมการนิเทศงานในส่วนของการแลกเปลี่ยนกันนิเทศผู้เรียนได้รับความรู้และสนใจกิจกรรมการเรียนเป็นอย่างดี และเปรียบเทียบสภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้มุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านลำดับสูงสุด ได้แก่ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และรายด้านลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้

ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง(ทีศนา แชมมณี. 2557: 3) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เณลิมาติ เมฆแดง (2558) ศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัสมีส์ห์ อาแด (2561) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ ผลการทดลองสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่า หลังจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีระดับการปฏิบัติในทุกองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

### ข้อเสนอแนะ

#### ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จะประสบความสำเร็จได้ต้องพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูอาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ แลกเปลี่ยนทรัพยากร แลกเปลี่ยนความคิดทางการศึกษา สำหรับการพัฒนาหรือแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษา

2. ควรเร่งพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อให้การบริหารโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ที่นำเสนอเป็นเพียงรูปแบบที่มีแนวทางกว้าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับระบบของการบริหารโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนที่จะนำรูปแบบไปใช้สามารถปรับหรือเพิ่มแนวทางให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ และต้องศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบโดยละเอียดเพื่อศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติต่อไป

2. การนำรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ไปใช้ให้ได้ผลต้องมีการอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้เข้าใจถึงหลักการ แนวทางและยอมรับในวิธีการการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของบุคคลภายนอก

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการนำรูปแบบไปใช้ในระดับโรงเรียน

1. โรงเรียนควรศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบโดยละเอียดและวางแผนในการนำความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติและโรงเรียน ควรให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้มีส่วน

เกี่ยวข้อง (ครู, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, ผู้ปกครอง ชุมชน) โดยการประชุมสัมมนา หรือจัดทำเอกสารเผยแพร่

2. โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาด้วยเครือข่ายการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ทราบ

#### ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่

2. ควรมีการวิจัยเรื่องตัวบ่งชี้ในความสำเร็จในแต่ละด้านของการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

#### เอกสารอ้างอิง

กัมมัสส ออแด. (2561). การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา. ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัฒน และสถิติการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.

เฉลิมชาติ เมฆแดง. (2558). แนวทางการพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เอกชน. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา”. วารสาร ศึกษาศาสตร์ มสธ. 10(1) : 34-41.

ทศนา แหมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภัทรวรรณ นิลแก้ว บวรวิทย์. (2559). รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

มินตรา ลายสนิทเสรีกุล, และปิยพงษ์ สุเมตติกุล. (2557). “กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบูรพา. กรุงเทพมหานคร”. วารสาร OJED. 9(3) : 392-406.

วรลักษณ์ ชูกำเนิด, และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 25(1): 93-102.

- วาสนา ทองทวียิ่งยศ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมบุญรณ์ ตันยะ. (2559). การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการสอนตามแนวปฏิรูปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สมศักดิ์ เอี่ยมดี. (2556). “การพัฒนาระบบการบริหารเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15(ฉบับพิเศษ) : 216 - 224.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. (2560).แผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2560-2564.สุพรรณบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2559). แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา แบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุภาพ คำวาง. (2559). กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นเชียงรายโซนเหนือ จังหวัดเชียงราย. รายงานการวิจัยโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดพรหมวิหาร).